N°. 229.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 26 October.

NEDERLANDEN.

Haga, den 24sten October.

Bij Koninklijk besluit van den 19den dezer zijn de navolgende officieren, onder-officieren en manschappen der bezetting van Bergen-op-Zoom, die zich gedurende de laatste verrigtingen der marschkolonnes uit die vesting, in de eerste dagen van Augustus jl., bijzonder hebben onderscheiden, benoemd tot ridders van de 4e klasse der militaire Willems-orde:

D'Ablaing van Giessenburg, kolonel, kommanderende de afdeeling Utrechtsche schutterij;

Thion, majoor van de 1ede afdeeling infanterie;

Diemer, kapitein-adjudant bij de afdeeling Utrechtsche schutterij;

Van der Roest, 1ste luitenant bij dezelfde afdeeling;

De Beaufort, 2de luitenant bij dezelfde;

Haars, sergeant-majoor, en Keedam, korporaal bij dezelfde afd.;

Van Kinschot, majoor, kommanderende het 2de bataillon 3de afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij;

Weber, kapitein bij de 2de afdeeling Overijsselsche schutterij;

Prins, 2de luitenant bij die afdeeling;

Taets van Amerongen, 1ste luitenant van de afdeeling Utrechtsche schutterij;

Bentyn, 1ste luitenant, en Siegenbeek, 2de luitenant van de 3de afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij;

Dupont, maréchaussée bij het veld-eskadron;

Labordus, sergeant, en van de Kastelijn, flankeur van de 3de afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij.

Bij hetzelfde besluit is bepaald dat van de navolgende officieren, onder-officieren en manschappen, tot dezelfde marsch-kolonnes behoord hebbende, en uit denzelfden hoofde, op de dagorder eervolle melding zal worden gemaakt:

Blok de Keth, luitenant-kolonel, kommanderende het 1ste bataillon van de 2de afdeeling Overijsselsche schutterij;

Tydeman, 1ste luitenant van de 3de afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij;

Achterberg, wachtmeester bij het veld-eskadron maréchaussée;

De Lange en Bloem, maréchaussées van hetzelfde korps;

Kobes, sergeant, Lee, fourier, en Hassink, schutter, allen van de 2de afdeeling Overijsselsche schutterij.

— Naar wij vernemen heeft Z. M., bij besluit, aan den luit. kolonel *Gey* den rang van kolonel toegekend, met vergunning van de oost-indische artillerie-uniform te mogen blijven dragen, en dat ter beloning van denzelfs belangrijke diensten als kommandant der artillerie te velde in Indien, gedurende de jongste oorlogen aldaar.

Heden heeft het Z. M. behaagd, bij besluit van den 13den dezer, den heer *F. Verheijen*, griffier der Staten dezer provincie, tot dien stelstand te verheffen.

Aan het Leger is uitgevaardigd geworden de navolgende:

DAGORDER voor het LEGER te VELDE.

Ik maak bij deze Dagorder aan het leger bekend, dat de wapenstilstand heden middag is geëindigd. Het leger moet zich alzoo van dit oogenblik af beschouwen als in staat van oorlog, tegen elken vijand, die het grondgebied van Oud-Nederland zou willen schenden.

Thans moeten er alle de voorzorgen worden genomen, die de oorlogs-toestand vordert. Ik noodig alle Generaals en Hoofd-officieren uit, om aan de troepen, waarover zij eenig bevel voeren, de tot dit einde noodige orders en bevelen te geven. Inzonderheid zij aan het Leger te Velde, waarover ik het voorregt heb het opperbevel te voeren, de grootste waakzaamheid en voorzigtigheid ten stelsels aanbevolen.

Hebben zij in den aanvallenden oorlog proeve gegeven van hun moed en onverzaagdheid, ik houde mij verzekerd, dat zij met deze voortreffelijke hoedanigheden heden ook de deugd van behoedzaamheid en volharding zullen paren, die in de tegenwoordige omstandigheden volstrekt onmisbaar is.

Hoofdkwartier Tilburg den 25sten October 1831.

De Veldmaarschalk, Opperbevelhebber van het Leger,
WILLEM *Prins van Oranje.*

— De gewezen fransche zaakgelastigde aan ons hof, de heer *de la Rochefoucault*, welke door den baron *Durand de Mareuil* vervangen is geworden, is heden morgen deze vesting gepasseerd, naar Parijs teruggekeerende.

— Van de Zeeuwsche stroomen vernemt men, dat de stoomboot *Curaçao*, welke H. zaturdag van voor Antwerpen ter reede van Vlissingen was gekomen, den volgenden dag met depêches naar Londen vertrokken is.

— De korvetten *Amphitrite*, *Heldin*, *Meermin* en *Hippomenes*, waarvan de drie eerste naar de Oost, en de laatste naar de West-Indien bestemd is, zijn den 22sten dezer door den admiraal *Gobius* gemonsterd en zullen den 25 of 26sten naar hunne bestemming vertrokken.

— De kobrtsen in het 4de en 5de district van Zeeland nemen er al een tue, echter zijn er in de laatste dagen nog al eenige manschappen en ook onder de officieren, die tot nu toe verschoond waren gebleven, van de ziekte aangetast geworden. In de omstreken van Maldeghem, Eecloo, Assenede en Bouchante zijn veel Belgen zaamgetrokken, meest allen Walen. De Kapitale Dam, welke door het digten van het gat in den dijk der Clara-polder, gemakkelijker te naderen en dus moeijelijker te verdedigen is, is eergisteren met nog een paar stukken geschut versterkt, er liggen aldaar nu zes stukken in batterij.

— Volgens berigten heeft het Belgisch leger deszelfs kamp tusschen Diest en Montaigu verlaten en is over de Demer getrokken, ten einde eene stalling meer nabij onze grenzen aan te nemen; al de plaatsen in die streken, aan deze zijde van de rivier gelegen, zijn geheel met troepen vervuld; een deel van de troepen, die in het kamp gelegen hebben, hadden reeds vroeger hetzelve verlaten, en moesten over Westerloo en Herenthals aan de zivier de Nethe hebben post gevat, om, ingeval van vijandelijkheden, de militaire positien langs deze rivier te dekken.

— Latere fransche berigten dan van den 20sten, reeds gisteren door ons medegedeeld, hebben wij niet ontvangen, derhalve ook geen fondsen-merk.

's Gravenhage, den 24sten October.

Heden heeft de tweede kamer der Staten-Generaal eene langdurige geheime zitting gehouden, waarin, naar men vernoemt, het voorstel is gedaan om art. 4 van het reglement der kamer in zooverre te wijzigen, dat het getal van *zeven* afdeelingen, waarin de kamer is ingedeeld, op *vijf* zal worden gebragt. Dit voorstel moet de goedkeuring der kamer hebben verworven, waarop de leden in hunne vijf afdeelingen het ontwerp van adres aan den koning hebben onderzocht, dat hun door de daartoe benoemde commissie was voorgedragen. Over hetzelve zullen spoedig de discussien plaats hebben.

— De courierwissel is dezer dagen met onze Regering weder zeer druk geweest. Ook heeft de generaal *Chassé*, naar men vernoemt, bevelen verlangd voor den 25sten, welke hem dan ook gisteren moeten zijn afgezonden.

Brussel, den 24sten October.

Uithoofde van den zondag hebben de beide afdeelen der wetgeving geene zitting gehouden.

— Ons dagblad *l'Indépendant* wil in het zekere onderrigt zijn, dat een pruisisch korps van 12,000 man, op heden op de pruisische grenzen, een half uur van Venlo, in overweging zal worden genomen.

— Onze *Moniteur* (Belge) maakt, in een zijner nommers, de voorstellen, betrekkelijk de grensbepaling en de schuld, publiek, welke, voor de bepaling der 24 artikelen, door het belgisch gouvernement aan de conferentie gedaan zijn. Bij deze voorstellen vorderden wij de souvereiniteit van Maastricht, boden wij voor de provincie Luxemburg eene jaarlijksche schadeloosstelling van honderd negentig duizend guldens en vorderden wij, dat België de schulden zou betalen, welke het voor de oprigting van het koningrijk der Nederlanden gemaakt had, mitsgaders de helft in die, welke, gedurende het bestaan van dat koningrijk, tot op den eersten October 1830, wettiglijk zijn aangegaan, echter, op voorwaarde onder anderen, dat Holland de helft zijner oorlogschepen aan ons zou afstaan en het montant zou betalen der schade, door het hervatten der vijandelijkheden, het doorsteken van Antwerpen en de overstroomingen, ten gevolge van het doorsteken der dijken, veroorzaakt.

— De reserve-divisie des legers, onder bevel van den generaal *Duvivier*, zal te Mechelen gekantonneerd worden. De kolonel *Hamesse* is tot chef van den staf dier divisie benoemd.

Gent, den 25sten October.

Eene complete batterij artillerie, met 176 paarden bespannen en van 200 soldaten gescorteerd, is gisteren op de citadel aangekomen; ook zijn aldaar, eenige dagen geleden, 4000 snaphanen aangebragt. Men bewondert de vlugt, welke op de citadel heerscht, als ook de zorg, die voor de behoeften van den soldaat gedragen wordt. Daar zal eene infirmerie en eene apotheek worden opgerigt.

— De eerste ban der burgerwachten, welke gisteren morgen in activiteit gesteld is, zal tot nader order, een gedeelte van de bezetting der citadel uitmaken. Deze burgerwachten wilden aanvankelijk bij de burgers ingekwartierd worden en men heeft geene moeten gebruiken, om de ongeduldigen tot rede te brengen. Negen zijn er naar *den Mameloker* (de stads-gevangenis) overgebragt en eenige anderen hebben den nacht in de ordonnantie-corps-de-gardes moeten doorbrengen. Andere van dezelfde wachters hebben zich verooruloofd, om de potten en pannen van eenen koopman in aardenwerk te verbrijzelen. De aankomst der brandspuiten-pompiers heeft ook deze oproermakers verdreven.

Antwerpen, den 25sten October.

Een der eerste huizen dezer stad, zegt het *Journal de Verviers*, heeft ons, uit eenen uit Pruisen ontvangen brief, de navolgende zinsnede medegedeeld:

„Aangezien de tijdingen der Londsche nieuwspapieren oorlogspellende zijn, zoo geloof ik, dat eene wederstijding u niet onaangenaam kan wezen; ons gouvernement heeft vele soldaten verlof gegeven, sommige zelfs voor zes weken. Zoo Pruissen deze manschen schijn van vijandelijkheid bespeurde, zoo het geen man met verlof laten gaan."

FRANKRIJK.

Parijs, den 20sten October.

De berigten uit de Vendee blijven bij voortduring ongunstig. Het zijn nu niet meer de benden oproerigen die het land alleopen,

welke het gouvernement onrust inboezemen, maar voornamelijk zijn het thans de stille burgers en afgelegen landlieden, die veel van hare buitensporigheden te lijden hebben.

— Te Londen werd algemeen gezegd, dat lord *Grey* uit het kabinet zou treden en dat lord *Brougham* aan het hoofd van het ministerie komen zou. Lord *Brougham* heeft een ontwerp van hervorming gevormd, dat veel minder uitgestrekt dan dat van lord *Grey* is en acht zich zeker, van hetzelve in het Hoogerhuis te doen doorgaan. Wat er van zij, de engelsche constitutie zal, door alle deze debatten, eene diepe wonde ontvangen. Reeds kan men bespeuren, dat de democratische hoofdstof met voordeel tegen de aristocratie wortelt.

— Uit Rome wordt het volgende geschreven:

» De paus heeft op maandag, den 3den oct., in het Quirinaal, een openbaar consistorie gehouden, om den kardinaals-hoed aan twee nieuwe kardinalen, de heeren *Lambruschini* en *Sala* op te zetten en heeft zulks met de gewone plegtigheid verrigt. Bij deze gelegenheid heeft de heer *Asevedo*, consistoriaal prelaat, voor de eerstemaal, voor den Heiligen Vader gesproken voor de heiligverklaring der eerwaarde dienstmaagd Gods *Maria Clotilde Adelaide Xavier de Bourbon*, koningin van Sardinie, geboren te Versailles, in 1759 en, in 1802, te Napels overleden. *Pius* VII had haar eerwaardig verklaard en het besluit tot hare heiligverklaring geteekend.

— Van onderscheiden kanten heeft men van onlusten. Te Parmiers zouden bij gelegenheid van eene vermeerdering van stads-belastingen onlusten ontstaan zijn, zoo dat de controleur derzelve, met bedreigingen der stad uitgedreven was. Te Billons had dezelfde oorzaak dezelfde uitwerksels te weeg gebragt. Het volk aldaar heeft de toegesnelde gendarmerie en een troepje vredesgezinde officieren der nationale garde met steenen geworpen. Gedurende den nacht waren snaphaanschoten gevallen, waardoor drie burgers en een wachtmeester zwaar gewond zijn gemaakt. Ook te Saint-Brieux hebben oproerige bewegingen plaats gehad. Een attroepement van met groote stokken gewapende ambachtslieden doorliep de straten onder het zingen van patriottische liederen. Eenige met granen geladen rijtuigen zijn, onder de ijselijkste dreigementen door het volk aangehouden. De nationale garde, door de linietroepen bijgestaan, heeft de rust hersteld. Daar heerschte echter nog groote ongerustheid binnen die stad.

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten October.

Den 20sten dezer zijn de zittingen van het Parlement tot den 22sten November aanstaande door den Koning geschorst geworden, bij welke gelegenheid Z. M. de volgende aanspraak heeft gedaan:

MYLORDS EN HEEREN,

Ik ben eindelijk in staat om aan eene voorheldeloos langdurige en moeijelijke zitting een einde te maken, waarin zaken van het hoogste aanbelang aan uwe overweging zijn onderworpen geweest.

Het heeft mij tot een wezenlijk genoegen gestrekt mijne koninklijke bekrachtiging te kunnen geven aan ontwerpen tot verbetering der jagtwetten en tot vermindering van belastingen, die voor de belangen van mijn volk zeer drukkend waren; en Ik heb met niet minder genoegen opgemerkt, dat men zich met gewigtige verbeteringen in de wet op de bankbreuken begint onledig te houden, iets waarvan men de heilrijkste uitwerkselen mag verwachten.

Bij voortduring ontvang ik de heuglijkste bewijzen van de vriendschappelijke gezindheid der Vereenigde Mogendheden.

De in Londen vereenigde Conferentie heeft eindelijk hare moeijelijke en uitgebreide beraadslagingen aan een einde gebragt, door eene schikking nopens de scheiding der Staten van Holland en België, waaromtrent de Gevolmagtigden der vijf Mogendheden eenstemmig zijn overeengekomen, en bij de bepalingen waarvan even zorgvuldig is acht geslagen op de belangen der beide landen, als op de toekomstige veiligheid van andere Staten.

Een op deze schikking gegrond verdrag is aan de Hollandsche en Belgische Gevolmagtigden aangeboden, en ik vertrouw dat de aanneming daarvan door derzelver Hoven, welke ik met verlangen te gemoet zie, de gevaren zal afwenden, die den vrede van Europa bedreigden, zoo lang deze zaak niet afgedaan was.

MIJNE HEEREN VAN HET HUIS DER GEMEENTE,

Ik dank u voor de voorziening welke gij gemaakt hebt voor de toekomstige waardigheid en het genoegen mijner Koninklijke Gemalinne, in het geval, dat dezelve mij overleefde, alsmede voor de sommen, welke gij voor de dienst van het tegenwoordige jaar hebt toegestaan. Gij kunt u verzekerd houden van mijne ernstige bezorgdheid, om bij derzelver beheer de stiptste inachtneming eener waarlijk zuinige spaarzaamheid te doen plaats hebben.

De toestand van Europa heeft in de verschillende takken van het openbaar bestuur eene vermeerdering van uitgaven noodzakelijk gemaakt, welke te verminderen mijne ernstige begeerte zal zijn, zoodra zulks zonder nadeel voor 's lands belangen zal kunnen geschieden. Intusschen verschaft mij de gedachte voldoening, dat in deze behoeften voorzien is geworden, zonder eenige merkelijke vermeerdering der openbare lasten.

MYLORDS EN HEEREN,

Ik houde mij verzekerd, dat het overbodig is, u de zorgvuldigste aandacht voor het behoud der openbare rust in uwe verschillende gewesten te bevelen, gedurende den rusttijd, die alsnu aan u zal vergund worden. Het vurige verlangen naar de invoering eener grondwettige hervorming in het Huis der Gemeenten van het Parlement, hetwelk zoo algemeen door mijn volk is aan den dag gelegd, zal, zoo ik vertrouw, getemperd worden door een pligtmatig besef van de noodzakelijkheid van orde en gematigheid in deszelfs gedragingen.

Bij de opening der volgende zitting zal de aandacht van het Parlement noodwendig wederom op de overweging van deze gewigtige vraag moeten gevestigd worden; en gij kunt verzekerd zijn van mijne onveranderlijke begeerte, om derzelver beslissing te bevorderen door zoodanige verbeteringen in de vertegenwoordiging, als noodzakelijk mogten bevonden worden, om aan mijn volk het volle genot te verzekeren van deszelfs regten, welke, gepaard aan die van de overige standen, onmisbaar zijn voor de handhaving onzer vrije staatsregeling.

Daar alsnu het Parlement op Dingsdag den 22 November wederom bijeen zal komen, zoo rekent men, dat het hervormings-ontwerp nog in den loop van dit jaar door het Hoogerhuis zal genomen en aan de Leden onderworpen zal zijn, van zij, hetgeen echter door velen niet waarschijnlijk gehouden wordt, den 22sten November een nieuw tijdstip der opening mogt plaats hebben.

— De admiraal *Codrington* is den 17den met 4 schepen van zijn eskader van Cork te Plijmouth binnen geloopen.

OOSTENRIJK.

WENNEN, den 15den October.

De hof-krijgsraad heeft een bevel uitgevaardigd, dat aan 115,000 man der linie-regementen een verlof zoude worden toegestaan, echter onder voorwaarden, dat de verlofgangers zich ieder oogenblik gereed moeten houden, om, op het eerste opontbod, zich weder bij hunne regementen vervoegen. Deze maatregel heeft bij het publiek eenen gunstigen indruk ten voordeele des vredes gemaakt.

BELANGRIJK BERIGT.

* * De ondergeteekende, LOFGEZIGTKUNDIGE, van de hoven van Saxen, enz. alhier aangekomen, heeft de eer daarvan het geacht publiek kennis te geven. Hij zal, tot den 15den November, alhier te spreken zijn in het hotel *den Gouden Leeuw*. M. BERNARD.

Ten einde zich in zijn vak te doen kennen dienen de volgende Certificaten, welke hij onlangs te 's Bosch en alhier bekomen heeft als: van den heer J. DE GOYER, Med. Doctor, President der Provinciale Geneeskundige Kommissie voor *Noord-Brabant*, welke luidt als volgt:

» Vermits ik, bij den heer M. BERNARDT, de uitmuntende verzameling van kunstig geslepen BRILLEN-GLAZEN en andere geschikte Werktuigen met voldoening gezien heb, en dezelfs ongemeene vaardigheid in het uitkiezen van onderscheidene soorten van BRILLEN voor verschillende gebreken der Oogen, zoo voor eens anders als voor mijn Gezigt, heb opgemerkt, — zoo oordeelde ik gemelde kunstrijke heer, in dit opzigt, alle aanbeveling waardig.

's Hertogenbosch, den 15den December 1829.

En van den heer J. P. VAN GOYER, Med. Doct. en Vroedmeester, lid der provinciale geneeskundige commissie voor Noord-Brabant, en president der stedelijke geneeskundige commissie van Breda, luidende:

De schoone verzameling der kunstmatige glazen ter herstelling der werktuigelijke gebreken van het menschelijk oog, als ook deszelfs juiste kennis in den gezonden en zieken staat van den maker, den heer MORITZ BERNARDT, kunnen niet dienen tot aanbeveling van iedereen, dan van geneesen heelkundigen bij uitsluiting. (onderteekend)

Breda, den 28 December 1829.

Behalve deze zijn nog andere vleijende getuigschriften aan hem uitgereikt, door de na te melden hoogleeraren of geneesheeren, te weten: de heeren C. U. E. TET, MAES, J. DE LOF van DE PEERBOOM, te Brussel, VAN DER SAN, Hoogleeraar te Leyden, en P. KIRCKHOFF, te Antwerpen.

* * De ondergeteekende met zijn gezelschap TOONEEL-LISTEN gaarne zijnen landgenooten, vooral dezen, die thans aan de Vaderlandsche grenzen onder de krijgsmanschappen staan geschaard, eenige uren van genoegen en verstrooijing, gedurende dit winter-saizoen, wenschende te verschaffen, heeft besloten deze zijne landgenooten in hunne onderscheidene kantonnementen op te zoeken, en overal, waar eene geschikte localiteit de uitvoering mogelijk maakt, eenige *nationale stukken* ten tooneele te voeren.

Als oudste tooneel-directeur in ons Vaderland hoopt hij, inzonderheid onder zijne menigvuldige bekenden, dien bijval te vinden, welke hem van eenen gewenschten uitslag verzekert. VAN OVERVEST KUP.

VERKOOPING TOT AFBRAAK.

Van eene sedert weinige maanden nieuw opgebouwd, en nimmer bewoond zijnde HEERE-HUIZINGE, met onderscheidene KAMERS; benevens een TUINMANS-WOONING en annexe SCHUUR, alsmede een zeer fraaije KOEPEL sedert weinige jaren gebouwd, benevens eene zeer lange en hooge KASTEN BESCHUTTING, voor Perzik en andere boomen, als ook een fraai HOUTEN VINKENHUIS, en groote LESSENAAR voor een groote partij BLOEMPOTTEN, alles staande op de buitenplaats genaamd: *Morgenstond* op Hooge Zwaluwe, nadere onderrigting te bekomen bij den heere VAN DIJK, Notaris te Zwaluw, en bij M. W. aan de Keizersbrugge Lett. A. No. 364 te Breda.

* * STOOMPACKET-VAART *tusschen* ROTTERDAM *en* LONDEN,

voor Passagiers en Goederen.

De afvaart der Stoomboot *Kinwood*, gevoerd door *Robert Stranack*, is voor de maand October bepaald:

Van Londen iedereen Woensdag.

Van Rotterdam Zaturdag 29 October, ten 6½ ure des morgens.

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten W. SMITH & Comp. en P. A. VANEK.

* * Den Belanghebbenden wordt berigt, dat aan de intekening ten voordeele der gekwetsten geen gevolg kan gegeven worden, door het gering aantal deelnemers.

J. A. VAN DER TAK.

* * M. BERNARD, Hofgezigtkundige bij de hoven van Saxen enz. en thans woonachtig binnen Amsterdam op de oude Turfmarkt No. 24. Adverteert mits dezen dat hij in het belang der menschheid het niet onbelangrijk heeft geacht zijn werk met titel voerende: *Naauwkeurige beschrijving der oog gebreken, met opgave der geschikte behandeling tot verbetering derzelven, door den druk algemeen te maken*, en ten einde hetzelve voor het algemeen verkrijgbaar te stellen is zulke tot den geringen prijs van 50 Cents te bekomen, zoo wel ten zijnen huize voorhenen, als bij de voornaame Boekhandelaren binnen het Rijk, zoo mede bij de Boekhandelaars BROESE & COMP. te Breda.

TE BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.